

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Ujongás.

Az ellenzék ujong, dicsőíti önmagát. Disszóságnak veszi azt, hogy embereket, akik esküt tettek arra, hogy egyetlen képviselőhöz sem nyulnak. megbicskáltak, vasdurungokkal leverték, hogy élettelen tárgyak romjait Magyarország legszen- tebb templomában, a parlamentben halomra rakták és halom mellett sivalkodva játszottak hóhérosdit.

És azok a nagyok, akiknek nagyságát arra használták föl, hogy csuf játékot üzzenek nagyságukkal, nem tehetek semmit, be kellett érniök azzal a kijelentéssel, hogy ezt ők nem sejtették.

Tudják-e az Andrássyak, Ap- ponyi, hogy ezzel a kijelentés- sel pálcát törtek a féktelenkedő elemek fölött?

Igen, ők ezzel a kijelentéssel a nemzet színe előtt itélték el azokat a féktelenkedő elemeket, akik lelküknek tehetetlenségé- ben, mint a vásott, rosszlelkű gyermekek lelket nemesítő játék helyett a hóhérosdit választották és e játékuk színterévé Magyar- ország templomának, a parla- mentnek szentélyét jelölték ki.

A magyar nemzet vezérlő szellemének ellensége, a ma- gyar nemzet ördöge vihogott fölöttük.

És ebben a kisérteties viho- gásban a nemzet többségének ítélete is elhangzott. A magyar nemzet elítélte azokat, akik a magyar nemzet templomát meg- szentségtelenítették.

És az ellenzék meghallotta ezt az ítéletét és dühében má- sok egyéni becsületét kezdi sár- ral dobálni.

A nemzetnek az a része azonban, melyet a közlekiisme- ret által kimondott ítélet meg- remegtetett, nyugodtan viselke- dik. Nem a durvaság hangján jellemzi a dühöngést, hanem azon a komoly igazságos han- gon, mely egyedül illő a nem- zet megsértett méltóságához. És ha sajnálkozik, legfőleg csak azokat a nagyjainkat szánja, a

kiket a külföld is nagyoknak ismer és akik neveiket öntu- datlanul adják oda a büncse- lekmények takarójául, akik nagy- ságukat szellemtelen, értelmet- len kicsinyeknek dobták oda korteseszközül.

Andrássy, Apponyi, Nessi Pálnak, Lengyel Zoltánnak kor- tesei! Nem a függetlenségi esz- méknek, mert hiszen ezek a nagyok komoly tudásuk és tiszta meggyőződésük alapján 67-esek hanem Nessinek, Papnak, Len- gyelnek.

Ugy látszik azonban, hogy ezek a nagyok a tegnapi für- telmes jelenetektől megirtózva, a féktelenkedőknek kijelentették, hogy utjaik nem futhatnak együtt. És erre a kijelentésre ezek az ugynevezett országgyü- lési képviselők, érezve kicsisé- güket, meghunyászkodtak. Leg- felebb azon mulatnak még ti- tokban, hogy az országnak né- hány óra alatt ezerekre rugó kárt okoztak.

Hogyne mulathatnának ezek, hiszen nem az ő pénzükön, hanem szegény emberek pénzén térül meg a kár. Azokén a sze- gény emberekén, akiket ők or- ruknál fogva vezetnek.

Legfőleg azon mulatnak, hogy ők rézdurunggal verték be ártatlan, a védekezéstől eltiltott emberek fejét, hogy a magyar nemzet templomában, a parla- ment szentélyében ártatlan em- bereknek vérént ontották.

Hogyne mulatnának ezen, hiszen példát adtak a bicská- soknak, hogyan kell bicskázni Tanítómesterségük azonban nem irigylendő Tanítómesterségük az ország érdekeinek megrontására tör. Ehhez nevelnek maguknak legényeket.

Hanem hát az ilyen tanító- mesterség háládatlan. A tanít- vány a legelső kedvező alkal- mat a tanítómester ellen hasz- nálja föl. Épen akkor, mikor ezt nem is sejtí. Ezt is ő tőlük tanulták meg.

De végtére is nem ez a fő- hanem az, hogy azok a nagyok akiknek neveit erőszakkal ke- verték ezekbe a botrányokba,

elitélik a botrányokat. Pedig az ítélő bíró nem ül egy asztalhoz lakmározni az elitélttel.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —
Baja, dec. 14.

Városi képviselőválasztások küszöbén.

Napról-napra nagyobb hullámokat ver föl az a komoly mérkőzés, me- lyet a bajai hatósági párt és az ellenzék fog megvívni folyó hó 22-én a városi képviselőválasztások al- kalmával.

A mult becsületes munkájának a polgárság részéről remélhető elisme- résebe vetett bizalom serkenti a hatósági párt embereit, — féktelen kapacitáció és a hatóság embereinek leszólása fog helyt a tuloldalon.

Minden érdem az övéké, az ő békeölforgató kétesztendő agita- ciójuké, — hirdeti városzerte az ellenzék és mert talán volt már egyik- másik emberüknek közügyekben va- lami elfogadható ideája, úgy gerájkák magukat, mintha ebben a városban egyedül ők volnának hivatva a pol- gárság kulturális és anyagi boldogu- lását valóra váltani.

A város minden atomjának szive- dobbanását gondosan figyelemmel kísérő hatósági párt érdemkönyve minden szónál beszélsebb ugyan, mégis szükségesnek tartjuk polgár- társaink józan ítéletének megóvása végett a következő igazságokra reá- mutatni.

Tisztázzuk mindenekelőtt azt a kérdést: voltaképen milyen férfiak óhajt Baja városának minden komoly patriótája a törvényhatósági bizott- ságban tudni?

Olyan polgárokat, a kik szellemi erejükkel és a közjaváért való lan- kadatlan buzgalmuknál fogva hivatva vannak e város stagnáló gazdasági életét föllendíteni, akik képesek lesz- nek a polgárság boldogulását tápláló új erőforrásokat fölfedezni és akik kötelességüknek ismerik minden ere- jükből odahatni, hogy a mi és utó- daink kulturális és anyagi jövője biztos alapra fektetessék.

Nem szabad tehát a politika béke- bontó és áldástalan jelszavaival in- dulni ebbe a küzdelembe, — miként ez ellenzéki oldalon történik, hanem nyílt sisakkal és becsületes szívvvel álljunk polgártársaink ítélőszéke elé, mondván:

Nem ócsároljuk az ellenfelet, mert jussa van fölvenni ellenünk a harcot, még ha ez a manőverük az évtizedek óta a polgárság érdekeiért sáfarkodó hatósági pártunk megbontását célozza is. Jussa van hozzá az ellenzéknek, de tudjátok meg bajai polgárok, hogy

amit hirdetnek, amivel kapacitálnak, hogy az ő városboldogító (?) érájuk alatt csöstül fog szakadni az áldás a népre, — hangzatos szóbeszéd, üres ígélet csupán és a ti józan gondolkozástok ellen indított me- rénylet.

Nem tehet az ellenzék a polgárság érdekében egy szemernyivel se többet, mint a hatósági párt, de valójában még annyit se . . .

Baja város közéletének annálesei a tanubizonyosságunk, hogy mikor az iparosság nagy kiállításáról volt szó, épen a hatósági (szabadelvű) párt korifeusai voltak azok, akik erkölcsi súly és anyagi tápot biztosítottak derék iparosainknak

A hatósági párt agilitásának kö- szönheti pangó kereskedelmünk — a legközelebbi jövőben remélhető föl- lendülését a dunai áthidalás által.

Ha polgártársainknak a kormány- nál volt, vagy lesz egész jövőjükre kiható kérelme, megint csak a ha- tósági párt az, amely szívvel lélekkel szegődik majd az ügy szolgálatába.

És hogy a hatósági párt hatalmas tábora meghallgattatásra fog találni odafönt, kétséget nem tűr meg egyet- len pillanatra sem.

Ime főbb vonásokban annak az érdemkönyvnek a tartalma, mely örök időkre jegyzi föl — minden ellenzéki álokoskodással szemben: mily lankadatlan munkát fejtett ki polgártársainkért a hatósági párt, mely a f. hó 22-iki képviselőválasz- tásra a következő érdemes jelölteket állítja sorompóba:

A belvárosban: Ertl József a sza- badelvűpárt elnökét, dr. Hegedüs Aladár polgármestert, dr. Ladányi Mór közkorházi főorvost, dr. Lem- berger Armin ügyvédet és főszer- kesztőt, Mayer Károly kir. járásbíró, Müller József földbirtokost, Nány Lajos könyvnyomdatulajdonost, Sche- rer Sándor képezdei igazgatót és Székely Károly főgymnasiumi tanárt.

Ne hallgassanak polgártársaink a demagógiára, hanem kövessék ren- dületlenül azt a hatósági pártot, melyek derék és tántoríthatatlan osz- lopai voltak évtizedeken keresztül a város kulturális és gazdasági jövő- jeért való hatalmas munkában.

ORSZÁGGYULÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —
Budapest, 1904. dec. 14.

Reggel 7 óra van, az országház vidéke azonban már is mozgalmas. Lovas és gyalogos rendőrök vonu- nak fel és ellepik a képviselőház be- járóba vezető utakat. A Ház kapuja még zárva volt.

Ezenközben azokra a riasztó hi- rekre, hogy az ülést reggel hét óra-

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " — "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. k. különlegességi és dohánynagyáruháza
Kossuth-u. **SZABADKÁN** Kossuth u.
o **Nagyobb vételnél kedvezmény.** o

Diva 100 drb — kor. 30 fill.
" 1000 " 2 " 40 "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 "
Príma, igen finom 100 " — " 32 "
" " " 1000 " 3 " — "

kor tartják meg, megmozdult már az éj folyamán az egész ellenzék. Hét órakor az újpárt Angol-királynő szállóbeli párthelyisége tömve volt ellenzéki képviselőkkel. A párt vezetőit hajnalban verték fel. Hét órakor aztán összegyűltek az újpártban: Apponyi Albert gróf, Ugron Gábor, Polónyi Géza, Bánffy Dezső báró, Rakovszky István, Vázsonyi Vilmos és Szederkényi Nándor és csakhamar ott voltak a többiek is. Ugron Gábor a Házba telefonált, hogy az ellenzék felvonul. A portás ekkor még aludt, álmából verték fel, hogy nyissa ki a kaput. Hét órakor nagy kocsisorban érkeztek az ellenzékiek.

Amikor Andrásy Gyula a Házba lépett így kiáltott fel: Mi történik itt? Az ellenzék a tanácskozó terembe vonult. Itt se hire, se hamva nem volt a kormányparti képviselőknek. Az asztalosok dolgoztak, hogy a tanácskozó termet úgy ahogy helyre állítsák.

E közben a legkülönbözőbb hírek keringtek a Házban és mindenki azt hajtogatta, hogy kora reggel lesz az ülés. A kormánypártnak azonban most nyolcadfél órakor is még se hire, se hamva nem volt.

Az ellenzék csoportokban tárgyal. Andrásy Gyula és Tivadar grófok Apponyi Alberttel. Kossuth Ferenc érkezett meg és ehhez a csoporthoz csatlakozott.

Vége egy napirendet kerítettek elő, a mely így hangzott:

521. ülés.

Szerdán, 1904. évi december hó 14-én délelőtt 10 órakor.

Napirend:

A negyedik ülészak megnyitása.

Erre, úgy, a hogy a kedélyek lecsillapodtak. Andrásy grófék eltávoztak, azzal, hogy félóra múlva visszatérnek. Számos a divánokra feküdt, a többiek Apponyival, Kossuthal, Ugronnal és Polónyival tárgyaltak.

Az asztalosok a tatarozást ezalatt befejezték. A terem közepe egész üres. Egyetlenegy miniszteri bársonyszék nincs bent. Az elnöki emelvényen egy sárga bőrszék áll.

Kilenc órakor Csávossy háznagy bezáratja a terem jobb ajtaját, a melyen a kormánypártiak szoktak közlekedni.

Zajos tiltakozás támad.

Zboray Miklós: Nem engedjük az ajtót bezárni.

Bánffy Dezső: Nyugalom.

A tiltakozás folytatódik. Az ajtót aztán ismét kinyitatták.

Senyei István báró lépett be. Megéljeneztek.

A teremben.

Zichy Aladár gróf hozza a hirt, hogy a kormánypártiak felvonulnak. Kiadják a jelszót, hogy mindenki a terembe vonuljon. Így is történt. Az ellenzék kilenc óra tíz perckor elfoglalta helyét.

Majd az ellenzék tagjai közül Nessi Pál, Eitner Zsigmond, Miksa Imre, Kapotsffy Jenő, Nagy Sándor (nagylaki), Kaas Ivor báró, Pozsgay Miklós, Gabányi Miklós, Kállai Leopold elfoglalták az elnöki emelvényt,

amelynek jobb karfája teljesen hiányzik. A terem közepén most csupán egy hosszú asztal áll, a törvénykönyvek azonban hiányzanak róla.

A kormánypártról Neiszidler Károly lépett a terembe. Ő volt az első szabadelvüparti képviselő, ki a Házba érkezett.

A szabadelvüpartiak kilenckor reggel indultak a Lloyd klubból. Tisza István gróf vezetésével az utcán megéljeneztek a fölvonuló képviselőket.

Tíz óra 35 perckor érkeztek a szabadelvüek a Házba. Csakhamar hire jött, hogy Jakabffy Imre elnököl.

Felkiáltások balról: Nem igaz!

Nessi Pál az elnöki emelvényről: Csak akkor megyünk le, ha Jakabffy elnököl.

Felkiáltások balról: Vagy Feiltzsch. Andrásy Sándor: Uraim! Jakabffy Imre fog elnökölni! (Éljenezés).

Felkiáltások az elnöki emelvényről: Az más! Akkor lemegyünk!

És tényleg az ellenzék tagjai levonultak az elnöki emelvényről.

A kormánypárt tagjai besereglenek.

Csakhamar megtelt az egész Ház, a karzatok zsufolásig vannak. Az ellenzéki jegyzők: Rákos Viktor, Sturmán György és Kovács Pál elfoglalják odafent az emelvényen helyeiket. Öt perc hiányzott ekkor a háromnegyed tíz órából.

Az ellenzék elhatározza, hogy csöndben hallgatja Jakabffyt.

— Csönd legyen majd — mondogatják — mert sem Perczel sem zsandár nincs itt.

A főrendek karzata teljesen zsufolt.

A kormány bevonulása.

Tíz óra előtt tíz perccel Tisza István gróf érkezett a terembe, a karzatokra tekint, a hol a felesége ül. A miniszterelnök az első padosorban foglal helyet, a mely előtt bársony széke szokott állani. Balról melléje sorakoznak Lukács László, Khuen-Héderváry gróf és Hieronymi Károly, tovább a fiatal Apponyi Gyula mellett Nyiry Sándor honvédelmi miniszter telepedik le, tovább Erdélyi Sándor mellett Berzeviczy és Tallián Béla miniszterek.

Tíz óra négy perc: Jakabffy Imre lépett a terembe.

Jakabffy: Az ülést megnyitom!

Tisza István gróf: Jelentem a háznak, hogy királyi kézirat érkezett. Kérem felolvását és a főrendi házhoz elküldését. (Mély csönd).

Darócy Aladár jegyző felolvasa a királyi kéziratot, melylyel a negyedik ülészakot megnyitják.

Elnök: Jelenthetem, hogy a Ház hódolattal veszi tudomásul a királyi kéziratot. Ez az egyedüli tárgya a Háznak a régi gyakorlat szerint és az, hogy másnapra kitűzzük a Ház alakulását. (Helyeslés a jobboldalon). Senkinek ellenvetése nincs és így előterjesztésem határozattá emelkedik. A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése következik a főrendi házhoz küldendő üzenet céljából. Darócy Aladár felolvassa a jegyzőkönyvet.

Elnök: Kifogás a jegyzőkönyv el-

len nincs és így hitelesítettnek jelentem ki. Az ülést bezárom.

Ezzel az ülés 10 óra után 10 perccel a legnagyobb csendben és rendben véget ért.

A „Szent Antal kenyere” népkonyha egyesület megalakulása.

Városunk társadalmának előkelő hölgyközönsége ma nagy számban gyűlt össze a városháza tanácstermében, hogy megalakítsa azon egyesületet, amelynek hivatása leendő az igazán segélyre szoruló szenvedő embertársaink nyomorának enyhítése.

A nagyfontosságú intézmény, amely „Szent Antal kenyere kath. népkonyha egyesület” nevet viseli, a mai alakuló közgyűlés határozata értelmében jövő évi január hó 3. napján fogja humanus ténykedését megkezdeni.

Az alakuló közgyűlést Bezerédy István főispán nyitotta meg és azután átadta az elnöki széket dr. Biró Károly polgármesternek, a ki az egyesület megalakulásának történeti előzményeiről emlékezve meg, a jótékonyág gyakorlásának helyes irányára hívta fel az új egyesület tagjainak figyelmét, majd pedig felhívta a megjelenteket az egyesület tisztikarának megválasztására.

Elnöknökké közfelkiáltással özv. Léuárd Istvánné és özv. dr. Zomborcsévi Ferencné, társelnökké Hegedűs Lénárd, elnökhelyettesé Paukovich Andorné és Conen Vilmosné választattak meg. Jegyző Lukácsy István, pénztárnok Lyubibratich Kelemen, ellenőr Völgyi Lajos, jogtanácsos dr. Békeffy Gyula, számvizsgálók Tillmann Zoltán és Völgyi Péter lettek.

A választmány tagjaiul dr. Biró Károlyné, Birkás Gyuláné, dr. Békeffy Gyuláné, özv. Birkás Józsefné, Gálfy Györgyné, özv. Hideg Árpádné, Jaramazovics Lőrincné, dr. Kertész Sándorné, özv. Kuzmanovics Sándorné, Kovachich Mariska, Magyar Györgyné, Milassin Illésné, Lichtneckert Károlyné, Mamusich Lázárné, Mamusich Benedekné, Mamusich Mária, özv. Pillich Lajosné, dr. Révfy Jenőné, Regenyi Lajosné, Vermes Béláné, özv. Váli Béláné, dr. Veszelyné Balajthy Ilona, Perics Félixné, özv. Kuluncsics Ágnes, Dulics Márkné és Lendvai Ilka, továbbá Bezerédy István, Mamusich Félix, dr. Biró Károly, Cochán Bertalan, Szalay Mátyás, Paukovich Andor, Kosztolányi Árpád, Meznerich Ferenc, dr. Antunovich József és Simrák Béla választattak meg.

A választás megejtése után a megválasztott elnökök átvették tisztüket és a tisztikar nevében Hegedűs Lénárd mondott a bizalomért köszönetet, majd szép buzdító beszédet mondott, amelyet azzal fejezett be, hogy ezuttal a lelki sítés főlöszleges, mert tisztán a lelkesedés hozta létre az egyesületet.

A helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, dec. 14-én.

Rogulja rendőrfelügyelő, akit tegnap délelőtt a képviselőház előcsarnokából kidobtak, büntető följelentést tett báró Kaas Ivor, Pap Zoltán, Rakovszky István, Polónyi Géza, Kubik Béla, Justh Gyula és Zboray Miklós képviselők ellen a bt. 165. §-ába ütköző hatóság elleni erőszak és a 301. §-ba ütköző súlyos testisértés büntette címén. A vizsgálatot Tóth János rendőrkapitány vezeti.

Rogulja ügyében a rendőri sajtóiroda utján ma egyébként a főkapitány is nyilatkozik. Tagadja, hogy a felügyelőt arculütötték; a karjára kapott csak két ütést s azért lett rosszul, mert két ajtó közé szorították. A főkapitány nyilatkozata szó szerint így hangzik:

Egyes lapok közleménye szerint tegnap a képviselőházban arconütötték volna Rogulja rendőrfelügyelőt. Ez teljesen valótlan. Csak a két karján kapott ütést, beszorították egy fülkébe s rá akarták zárni az ajtót. Teste akkor az ajtó közé ékelődött s ennek folytán lett utólag rosszul.

*

Andrásy Gyula gróf újságírók előtt így nyilatkozott:

— Szörnyű és nagyon sajnálatos dolog az, a mi itt történt. De mindenestre jobb így, mintha az ellenzék dühe az ülés megnyitása után tört volna ki és a nyílt ülésben pofokodtak volna a képviselők, vagy Isten tudja, mi minden egyebet csináltak volna...

*

A sebesült teremőrök állapota már javuló. Négy öt nap múltán már szolgálatot teljesíthetnek. Az a hír, hogy egyik másik lemondott volna, nem felel meg a valóságnak. Csak az a kívánságuk, hogy a személyes védelmükről gondoskodjanak. Egyikük, aki legsúlyosabban sebesült így kiállt fel:

Harminczat egy magam hajigáltam volna kia czingákok közül. Mert láttam hogy a legszilajabb köztök a legcingárabb.

*

Londonból táviratozzák: A Times megemlékezik a magyar képviselőház tegnapi eseményeiről és azt írja, hogy az ellenzék a kormányt tegnap csinynyel lepte meg. Ez az eljárás árt az ellenzéknek az alkotmány minden igaz barátja szemében. Az ellenzék nyilván számít az előre megfontolt erőszakosságok és támadások hatására. Az ilyen esz-

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban 4. — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatt cizéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

Sirolin

közök azonban nem igen valók a szabadság megvédésére, mely csak a parlamenti intézmények normális hatása alatt virulhat.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

December 16. 17. 18. A szabadkai színház főnállásának ötven éves jubileuma.

December 31. Máv. altiszti kör műpártoló osztályának Sylveszter estélye saját helyiségében.

December 31. Sociáldemokrata párt szervezet Sylveszter estélye a Hungáriában.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hangversenve és táncmulatsága a Pesti-szálloda nagytermében.

— **A városházáról.** Mint sajnálattal értesülünk, *Dulich* A. Jenő főjegyző ismét súlyosan megbetegedett. Felépüléséig dr. Jóó Aurél tb. főjegyző fogja helyettesíteni.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Gallé Ádám zombori pénzügyi számtisztet a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez számellenőrré nevezte ki.

— **Pénztárvizsgálatok.** A városi javadalmi hivatalnál és a közkórháznál tegnap tartotta meg az e végből kiküldött bizottság Antunovics Andor pénzügyi tanácsnok elnökle alatt a pénztárvizsgálatot a bizottság a pénztárakat teljes rendben találta.

— **Pótképesítő.** A helybeli állami tanítónőképzőintézetben holnap délelőtt fognak a pótképesítő vizsgálatok Gräff Nikáz megyei tanfelügyelő elnökle alatt megtartatni.

— **Árlejtések.** A szegényházi ápoltak és a rendőrség foglyainak élemezésére szükséges hus szállítására f. hó 20-án lesz az árlejtés a kulturügyosztály helyiségében megtartva. A katonaság részére szükséges hus szállítására tegnap megtartott árlejtésen Schlesinger Ferenc helybeli mészáros ajánlata (kilogrammenként 1 korona) lett elfogadva.

— **Három új ártézi kut.** A tanács a törvényhatósági bizottság határozata alapján ma Jeszenovics Miklóst megbizta három új ártézi kut furásával. Egyiknek az Arany János utcában, másiknak a VII. körben a Szántai-féle ház előtt lesz a helye. A harmadiknak a helyét a szükséghez képest fogják megállapítani.

— **Rablótámadás.** Két ismeretlen csavargó vakmerő rabló merényletet követett el tegnap este fél 7 óra tájban a VI. körben levő Tuba utcában. Deutsch Mór házalót hazamenet az utcán megtámadták és pénzt követeltek tőle, de Deutschnál nem volt pénz és így nem is adhatott nekik, erre egyikük nyakánál fogva megragadta, a másik pedig felszakította a mellényét és letépte az óra láncát, egy zsák bőrt és tollat szintén elvettek tőle, de a teher akadályozta őket a menekülésben és azé.t eldobták. A megtámadott ember csupán az egyik merénylőre emlékszik. Magas, fekete bajuszú fiatal egyén volt, nyakán fehér gallér vagy kendő volt, — fekete kalapot viselt. A rendőrség a széles körű nyomozást megindította.

— **A szélhámos műorás.** Ceizler Lipót, — a letartóztatott műorás, akit a vizsgálóbíró ma kihallgatott, töredelmes vallomást tett. A rendőrség felhívást intéz az érdekeltekhez, hogy a kik órájukat a zálog-

házban nem találták, szombaton a hivatalos órák alatt átvételi elismervénynyel, esetleg tanukkal jelentkezzenek Pertics Ernő rendőrkapitány hivatalos helyiségében, ahol tulajdonukat átvehetik. Akik pedig órájukat időközben a zálogházban felismerték, ezt dr. Salánki József vizsgálóbíró hivatalában jelentsék be.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Richter Mátyás bajai lakos családi nevét „Biró“-ra változtassa.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Czvin Antal 69 év, Balásevics Éva fél óras, Futó Ferenczné Kovács Róza 85 év, Govorkovics (Zécz) Katalin 1 hó, Vidákovics Antalné Vukov Teréz 79 év, Pokornics Klára 23 nap, Szőlősi János 32 év, Tumbász Máté 78 év. Született 7, 2 fiu, 5 leány. Házasság: Jokó Antal Csordancs Terézzel.

— **Tüdőbajos gyermekek** orvosi kezelése ezideig nehéz volt, mert az orvosi tudomány nem rendelkezett oly szerrel, melyet gyermeknek adhattak volna. Az utálatos creosot-präparatumok, melyek felnőttek által is csak utálattal vétetnek be, gyermekeknél egyáltalán nem alkalmazhatók. A »Sirolin« bevezetése folytán ezen hiány megszűnt. A »Sirolin« felette kellemes szagu és jóízű syrup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és könnyen emésztenek. Ezen szernek kiváló gyógyhatása számos előkelő orvos tapasztalatain alapszik és minden kétségen felül áll. A lesoványodott, sápadt kicsinyek a »Sirolin«-nak rövid használata után jó étvágyat kapnak és nem sokára gömbölyű, piros arcot nyernek, míg a betegség tünetei lassankint elmúlnak.

Nedves lakások = szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. **De csakis**

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiabavaló kísérletezésnek bizonyul. Megrendeléseket elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is

KARSAI BERTALAN

a Magyar asphal't részvénytársaság képviselője
== SZABADKÁN. ==
E'vállal mindenféle asphal't-bu kolat készítését

Őrütl leány rémtette.

A főváros legelegántsabb negyedének közepén, a Sándor-utcában ma reggel félhatórákor rémes módon akart meghalni egy őrütl leány. Először a nyakát vágta össze-vissza egy rozsdás ollóval, azután ügyesen felmászott a fürdőszoba ablakába és 3 emeletnyi magasságból levetette magát a világitó udvarba. Csudálatos módon még sem halt meg. Sok remény azonban nincs a felgyógyulásáboz, élet-halál közt fekszik a Rókuskórházban.

Az őrütl leány borzalmas tettéről tudositásunk a következő:

Damó Zsuzsi tizenkilenc éves varó-leányt már kétszer vitték ki hivatalos uton a lipótmezei tébolydába. De mind a kétszer csak rövid ideig tartották benn, mint gyógyultat kibocsátották haza. Legutoljára mult héten került haza. Itt Budapesten senki rokona sem volt, idegen aszszonyhoz ment lakni.

Tegnap este tíz óra felé sárosan, piszkosan betoppant egy barátnőjének, Kelemen Teréznek a Sándor utca 2 számú lakására. Egész éjszaka nyugodtan aludt, öt órakor hajnalban azonban felkeltette barátnőjét és így szólt hozzá:

— Teréz, én megakarok halni! De úgy, hogy te is lásd, mert én szerelmes vagyok beléd!...

Kelemen Teréz csak félálomban hallgatta az egész dolgot, azután tovább aludt. A bolondos leány azután felkelt az ágyból, ollót keresett és összevagdosta vele a nyakát. Azután felmászott a fürdőszoba ablakához és egy ingben kivetette magát a világitó udvarba.

A mentők félholtan vitték be a Rókuskórházba.

Kertrendezés szezonja!

A nagybecsű közönség becses tudomására hozom, hogy a mai korszak igényeinek megfelelő pompás kivitelű

villák, udvari kertek

s nagyobb szabásu

parkirozásokat

terv. rajz szerint méltányos árban készítek. Nemkülönbben élő és műkoszoruk, sírcsokrok

1 koronától feljebb

pompás kivitelben, gyorsan és pontosan expedíáltnak.

Valamint különféle cserép és virágzó növényeim, szép keresztcsenyőfálm keretek alakításához.

Vágó György,

kereskedelmi műkertész

Telepem dr. Purgly-féle kert, az a gyermek menhely átellenében van.

A vén leány kérelme.

Van a Mlakában egy hajadon, akitől azt beszélnek hogy elmúlt tavaszai nak száma jóval közelébb van a harminchoz, mint a huszhoz. Erről a vén leányról beszélnek ezt a históriát.

A kisasszony igen ájtatos s el nem mulasztaná a mindennapi templomba menést. A Szent Antal oltára előtt szokott imádkozni s imájába belefoglalja ama kérését is, hogy áldaná meg őt Szent Antal egy vőlegényel. Imáját suttogva mondja, hogy a közel állók, ha figyelik meghallhatják.

Nemrég egy vecseryén a Szent Antal oltár előtt térdelt az öreg kisasszony:

— Oh Szent Antal, adj nekem egy férjet rebegte imája végével. Csak valami csuf ne legyen.

Az oltár mögött egy ragyavert

ábrázatu, csuf aglegény, állott. Suttogva szólt vissza.

— Márcsak ilyen fajtájú lehet az, aki megkér.

A kisasszony égfelé fordított szemekkel nézett Szent Antalra.

— Oh, Szent Antal, nem bánom, ha parancsolod, hát megelégszem ilyenekkel!

Hogy tovább mi történt, arról nem szól az ének.

Néhai Piros Jozsi Orchesterhegedűje

eladó.

TAVIRATOK

Plehve gyilkosságát halálra ítélték.

Budapest, dec. 14. Pétervárról jelentik, hogy Sasanovot, Plehve gyilkosát halálra, büntársát Kikovszkit pedig 20 évi kényszermunkára ítélték.

Nagy tengeri vihar.

Budapest, dec. 14. Londonból táviratozzák: A Daily Chronicle jelenti, hogy a skót partokon borzasztó vihar van. A glasgowi Nar nevű gőzös elsüllyedt. Hir szerint tíz ember a vízbefult. Több kisebb hajó baleset hire érkezett, de emberéletben nem esett kár.

Szerbia ágyui.

Belgrád, dec. 13. A st. chamondi francis gyár, valamint az osztrák Skoda-művek ideküldték képviselőjüket, hogy ezek tájékozást nyerjenek a mértékadó köröktől Szerbia ágyurendeléseit illetőleg.

SZÍNHÁZ.

Tetemrehívás. Egy drámát mutattak be tegnap este színészeink. Nem is annyira dráma, mint inkább egy megjelenített elbeszélés, cselekvés nélkül, telve érzelmi momentumokkal, de úgy, hogy a megjelenítő színésznek egyetlen egyszer sincs sem elég ideje, sem elég tere ahhoz, hogy ezekben a momentumokban művészetét érvényre juttathassa. Ezen kívül megvan még az a hibája is, hogy mint társadalmi dráma mindvégig nem domborítja ki azt az irányzatot, amelyet az író, kellett, hogy maga előtt tartson. A nézőben hol ezt, hol amazt a gondolatot kelti és végezetül a gondolatok zürzavarában elvesz a célzat, az a társadalmi erkölcsi magaslát, mely felé a darab minden jelenésének tudatosan kellene törni. Az érzelmi momentumoknak az a konglomeratuma, s az imbolygó irányzat azután azt eredményezi, hogy a tökéletes összjáték mellett a szereplők által keltett hatások a szereplők művészetének rovasára egymást rongják le. Ennek a következménye pedig az, hogy a közönség elismeri ugyan azt, hogy az

alakítások kifogástalanok, de a hatásai bizonytalanok voltak. Kövessy például, mint Radányi, Vécsey Ilona mint Margit, Erdőssy Károly mint Gyalán és Szabados Gizi mint Györgyike kifogástalanul alakították azt, amit alakítottak. De a szerepeikben foglalt majd lélektani, majd társadalmi ellentmondások és egymással szembe állított érzelmi momentumok szinte kifogástalan alakításaik ellen küzdöttek. Legfüggetlenebbül alakíthatott Simon Mariska és Rátkay Sándor, akiknek a szerepei kiváltságos módon illesztettek a drámába. Végezetül azonban mégis még egyszer meg kell állapítanunk, hogy a szereplők kifogástalanul játszottak és tapsot is kaptak sokat és sűrűn.

Előkészületek a jubileumra. Városunk kulturális életének nagy ünnepeire már megtörténtek a végleges megállapodások. Az első esti díszvacsorán az ünnepi beszédet dr. Milkó Izidor fogja mondani; az érkező vendégeket a város nevében dr. Bólics József kultúrtaácsnok fogja üdvözölni.

Ujdonságok. Pesti színigazgató tegnap a fővárosban tartózkodása alatt megszerezte két operett ujdonság előadási jogát. Ezek Bakonyi és Kacsó eredeti daljátéka a *János vitéz*, a mely jelenleg a Király színház legvonzóbb műsordarabja, a másik Mader Raoulnak Huszárvér című operettje, amely a Magyar színház legújabb kaszadarabja.

Irodalom.

— **Uj szépirodalmi hetilap.** Az Élet címmel új szépirodalmi hetilap indult meg. Tulajdonképpen régi, de azért mégis új. A Képes Családi Lapok-ról van szó, amely immár a XXVII. évfolyamba lép és ezt az új évfolyamot olyan gyökeres és bizonyára mindenkinek kedves változással kezdi meg, amely egészen újjá avatja ezt a szépirodalmi folyóiratot. A lap az Élet címmel folytatja pályafutását, új címmel, új szerkesztéssel, új elvekkkel, új és modern beosztással. Az Élet (Képes Családi Lapok) ezentúl szorosabban simul a mindennapi élethez, irában és képen bemutatja az aktuális dolgokat és így természetesen fölöleli a politikát is, amely a legállandóbb aktuális. Az újjáalakított lap, szerkesztésében a legismertebb írókkal, legnevesebb művészekkel, minden számában — egész — sereg aktuális, művészi képpel szolgál és közül legalább két-három novellát, több verset, állandóan két regényt, külön rovatot szentel a hét eseményeinek, úgy a fővárosiaknak, mint a vidékieknek, a művészetnek és irodalomnak, a közgazdaságnak, szőlő bõven és alaposan a divatról, az egészségápolásról, mindenkinek fölvilágosítást ad minden kérdésre, szóval senkisémet veheti kezébe. Az Élet-et, anélkül, hogy valami öt érdeklődő frissen, elmésen megírt közleményt ne találna benne. Az Élet tehát részleg a nagy közönség pártfogására. Az ára olcsó: negyedévre csak három korona. A kiadóhivatal (Budapest, Múzeum-körut 7. földszint) szívesen szolgál mutatószámokkal, aki pedig most előfizet, az újévig ingyen kapja az újságot. Az előfizetők azonkívül havonként még egy-egy regényt is kapnak ingyen. Őszintén ajánlható ez a szép, magas színvonalon álló szépirodalmi folyóirat minden családnak.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Írta: **Dugovich Imre.** 92.

Amikor Radin befejezte szavait, a vezetők kezét szorítva indultak csapataikhoz. Radin és Dolra maradtak utolsóknak.

— Dobra, viszont fogjuk egymást látni, szólta Radin. Ha bucsuzunk, csak a viszontlátásra bucsuzhatunk.

— A viszontlátásra Radin. — Meleg kézzorítás volt a bucsu.

A török hadak gyorsan haladtak Szófia felé. Az új szófia pasa is megkapta már a segítséget.

Zsenó és Blagojő hajdukjai, a kik a Zlidol völgyét átszelő folyó partján táboroztak naponként portyáztak. Majdnem naponként szétverték egy-egy kisebb török csapatot, amelyeknek a közeli falukat kellett volna megszállni. Az ozman belátta, hogy a hajdukokkal szemben fel kell vennie az utolsó harcot. A szófia pasa ezt azonban nem tehette meg addig, míg délről közelebb nem érnek a hadak, amelyeknek fővezérét értesítette a hajdukok táborozási helyéről. Radin vojvoda eközben több sikerült támadást intézett a felvonuló hadak előcsapatai ellen. Mindezekeslelte a szófia pasa támadását. Radinnak egyik nagyobb sikere után érkezett a szultán hadainak követe Szófiába a parancsral. A szófia pasának támadnia kellett a Zlidol völgyében. A délről vonuló hadak pedig letérve a szófia utról a Vojna domb felé vonultak, hogy így három oldalról támadják a hajdukokat.

Radin vojvodára most várt a nehéz feladat. Csodákat művelve akadályozta meg kelet felől az ozmanok előnyomulását. Minden napi járőrföldet halottak testein át nyertek meg a törökök. Radin csapatának vesztesége alig volt számbavehető. A haza bércei és rengetegei védték a jóbarátokat.

És míg Radin dicsőséget dicsőség után aratott, aközben lent a Zlidol völgyben is készültek a nagy küzdelemre. Zsenó, a barjaktár a bal, Blagojő a jobb hegyoldalt tartotta megszállva. A völgyben kigyózdó folyó partjain átszaporított a tavaszi hóolvadástartól megdagadt ár. Lehetséges volt, hogy az egyik oldalon vesztélyben forgó csapatoknak a másik oldalon táborozó hajdukok segítségére siethessenek. De ezzel számoltak is. Előre megállapított tervvel várták a törökök támadását. Hatalmas gátokkal zárták el a folyó vizét szaporító patakok medreit. A gátak mögött veszedelmes víztömeg zajlott, morajlott, minden élőlényt elseprő támadásra készen.

Ötezer török fegyveres vonult át a völgy torkolatán a hajdukok ellen. A folyó jobb partján hagyták dél felé vonulni. A hegyoldalon rejtelkedő hajdukokat, mintha a föld nyelte volna el. Mikor azután már ben voltak a völgy mélyében, Zsenónak a bal hegyoldalon rejtelkedő csapatai előtörttek, s golyózáport szórtak a meglepett ozmánokra. Az ozmánok tüzelése ellen a rengeteg magas bükkjei biztos menedéket nyújtottak Zsenó embereinek.

A meglepett sereg vezére dühtől ingerülve parancsolta ezer lovasát a folyónak. Ekkor azonban már szétseprő a hegyek vizeit elzáró gátokat. Egy óra óta hömpölyögtek a

tajtéző habok a hegyoldalokról, magukkal sodorva sziklákat, ledöntve százados bükköket. És mikor a török lovaság a megdagadt folyóba ugrott, a folyóba zuhogó vizár nyomástól ragadó sebességgel száguldtak a folyó hullámai is. A lovak vihogva usztak az ár ellen egy ideig s azután az ár magával sodorta a lovat, a lovat a halálba. Száz meg száz török lelte vesztét a folyóban. A pusztulás látása és az ár dagadása visszavonulásra készítette az ozmánokat. Az est már ráfeküdt a völgyre. Ekkor támadtak biztos rejtekeikből Blagojő hajdukjai is. És a török fegyveresek a pusztító elemtől és gyilkoló tüzeléstől megbomlott rendekben menekültek.

Folyt. köv.

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: **A Z A L A P I T Ó K.**

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Világhírű!

a „**REKORD**” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevelével a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek arai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm nagyságban ára ..... 20 korona.

Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára ..... 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítenek mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„**REKORD**” festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

Karácsonyra v. sároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbjá 1 kr. levél papírok, emlék könyvek bámulatos olcsón az Antikváriumba Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átalánében Kölcsonkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetnek és eladatnak.

Butorozott szoba a Széchenyi-téren kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Pék mesterek figyelmébe !!

Szilágyi László Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 15. földszint 8. pék és cukrász kemence készítő és hertverő elvállal mindennemű javításokat. Kívánatra vidékre is megy.

Gazdaasszonyi esetleg egy keresz-tény családnál gyermekek mellé állást keres egy jobb családból való asszony. Feltételei szerények, inkább jó bánásmódot kíván.

Csinos, fiatal, jókedélyű özvegy nő, saját lakással, ki a magányt megunta, ez u on keresi jobb modoru riember ismeretségét. „Unom a magányt” jeligére a kiadóban.

Gyakorlati oktatást a német, francia és angol nyelv en ad egy ur, ki a nyelveket az illető országokban gyakorolta. Cim a kiadóhivatalban.

Cimbalom iskola

— öntanulásra. —

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a **KOVÁCS-féle legújabb cimbalom iskolából.** Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható **KOVÁCS JÁNOS** okl. cimbalomtanárnál, — Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.

Pontos kiszolgálás! Árjegyzék ingyen! Viszontelárusítók kerestetnek!

Magyarország legrégebb

bélyegző gyára

az első magy.

ruggyanta bélyegzőgyár

és véső intézet

BUDAPEST, VI. Váci-körut 17/B.

Jutányos ára.!

Karácsony a a legcélszerűbb ajándék

ha veszünk egy **John-féle szabad.**

telített gőzű mosógépet

mely által tüzelő agyagot takarítunk és a ruháinkat a rongálástól megóvjuk. Kapható egyedüli árusnál:

Weisz János Antal

villany-, gáz- és vízvezeték felszerelési vállblata és műhelye

Eötvös-utca **Szabadkán** Csillag-féle ház.

Próba mosás eszközlése céljából díjtalanul kölesön adatik.